



## Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA HENRIKA SAUGMANDSGORA ĒES  
[HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE]  
SECINĀJUMI,  
sniegti 2021. gada 18. martā<sup>1</sup>

### Lieta C-8/20

L.R.  
pret  
*Bundesrepublik Deutschland*

(*Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht* (Šlēsvīgas-Holšteinas Administratīvā tiesa, Vācija) lūgums  
sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa – Patvēruma politika – Direktīva 2013/32/ES – Starptautiskās aizsardzības pieteikums – 33. panta 2. punkta d) apakšpunkts – Nepieņemamība galīga lēmuma par iepriekšēju pieteikumu pieņemšanas gadījumā – Norvēģijas pieņemts galīgais lēmums – 2. panta q) punkts – “Turpmāka pieteikuma” jēdziens – Regula (ES) Nr. 604/2013 – 19. pants 3. punkts – Starptautiskās aizsardzības pieteikums, kas iesniegts pēc tam, kad pieteikuma iesniedzējs ir faktiski izraidīts uz viņa izcelsmes valsti

1. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu ir par to, kā interpretēt Direktīvas 2013/32<sup>2</sup> 33. panta 2. punkta d) apakšpunktā paredzēto nepieņemamības pamatu. Šis pamats attiecas uz “turpmākajiem pieteikumiem”<sup>3</sup>, no kuriem neizriet vai kuros nav ietverti nekādi jauni pierādījumi vai fakti saistībā ar pārbaudi, lai noteiktu, vai pieteicējs atbilst nosacījumiem, kādi ir izvirzīti šīs aizsardzības saņemšanai.

2. Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar tiesvedību starp Irānas pilsoni L.R. un *Bundesrepublik Deutschland* (Vācijas Federatīvā Republika) par *Bundesamt für Migration und Flüchtlinge – Außenstelle Boostedt* (Federālā migrācijas un bēgļu pārvalde – Boštetes nodaļa, Vācija; turpmāk tekstā – “Pārvalde”) lēmuma likumību, ar kuru ieinteresētās personas starptautiskās aizsardzības pieteikums tika noraidīts kā nepieņemams. Šī lēmuma pamatā ir fakts, ka vairākus gadus iepriekš L.R. bija iesniedzis pirmo pieteikumu Norvēģijas Karalistē, par kuru tika pieņemts negatīvs galīgais lēmums.

<sup>1</sup> Oriģinālvaloda – franču.

<sup>2</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV 2013, L 180, 60. lpp.). Šī direktīva ir saistīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV 2013, L 180, 31. lpp., turpmāk tekstā – “Dublīnas III regula”).

<sup>3</sup> “Turpmāka pieteikuma” jēdziens ir definēts Direktīvas 2013/32 2. panta q) punktā. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt šīs direktīvas 33. panta 2. punkta d) apakšpunktu kopsakarā ar pirmo minēto tiesību normu.

3. Atbilstoši iesniedzējtiesas uzdotā jautājuma formulējumam tā vēlas saņemt skaidrojumus par Norvēģijas Karalistes dalību kopējā Eiropas patvēruma sistēmā būtībā, lai noskaidrotu, vai šīs trešās valsts negatīvais galīgais lēmums attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu var tikt uzskatīts par tādu, ko būtu ir pieņēmusi “dalībvalsts” un kas ļautu Pārvaldei to atzīt par nepieņemamu Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta izpratnē kā tā paša pieteicēja “turpmāku pieteikumu”.

4. Pirms atbildes sniegšanas uz šo jautājumu, es tomēr uzskatu, ka ir jānoskaidro, vai, saistībā ar Dublinas III regulas piemērošanu, fakts, ka pieteicējs laikā starp viņa pirmo un otro pieteikumu ir atgriezies savā izcelsmes valstī, pats par sevi nav šķērslis tam, lai pēdējo pieteikumu varētu atzīt par “turpmāku pieteikumu”.

5. Izklāsta noslēgumā es piedāvāšu Tiesai lemt, ka, tā kā Norvēģijas Karaliste pēc pirmā pieteikuma izskatīšanas nosūtīja L.R. uz viņa izcelsmes valsti, pieteikums pamatlietā ir izskatāms kā jauns pieteikums. Pakārtoti, ja Tiesa nepiekrītu šim priekšlikumam, es norādišu iemeslus, kāpēc es uzskatu, ka fakts, ka lēmumu ir pieņēmusi cita dalībvalsts – vai, kā šajā lietā, Norvēģijas Karaliste, – neliedz dalībvalstij, kurā ir iesniegts pieteikums, to atzīt par nepieņemamu “turpmāku pieteikumu”.

## I. Atbilstošās tiesību normas

### A. Nolīgums starp Eiropas Savienību, Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti

6. Nolīgums starp Eiropas [Savienību] un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par kritērijiem un mehānismiem tās valsts noteikšanai, kas ir atbildīga par to patvēruma lūgumu izskatīšanu, kuri iesniegti kādā dalībvalstī, Islandē vai Norvēģijā (OV 2001, L 93, 40. lpp., turpmāk tekstā “Nolīgums starp Savienību, Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti”) tika apstiprināts Savienības vārdā ar Lēmumu 2001/258/EK<sup>4</sup>.

7. Saskaņā ar šī nolīguma 1. pantu:

“1. Islande un Norvēģija ievieš Dublinas Konvencijas noteikumus, kas uzskaitīti šā nolīguma pielikuma 1. daļā, un ar Dublinas Konvencijas 18. pantu izveidotās komitejas lēmumus, kuri uzskaitīti minētā pielikuma 2. daļā, un piemēro tos savstarpējās attiecībās un attiecībās ar dalībvalstīm atbilstoši 4. punktam.

2. Atbilstoši 4. punktam dalībvalstis piemēro 1. punktā minētos noteikumus attiecībā uz Islandi un Norvēģiju.

[..]

4. Saskaņā ar 1. un 2. punktu norādes uz “dalībvalstīm” noteikumus, uz kuriem attiecas pielikums, uzskata par tādām, kas attiecas uz Islandi un Norvēģiju.

[..].”

8. Minētā nolīguma pielikumā nav minēta ne Direktīva 2011/95<sup>5</sup>, ne arī Direktīva 2013/32.

<sup>4</sup> Padomes Lēmums (2001. gada 15. marts) (OV 2001, L 93, 38. lpp.).

<sup>5</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2011, L 337, 9. lpp.).

## B. Savienības tiesības

### 1. Dublīnas III regula

9. Dublīnas III regulas 18. panta 1. punktā ir noteikts:

“1. Saskaņā ar šo regulu atbildīgajai dalībvalstij ir pienākums:

[..]

d) saskaņā ar 23., 24., 25. un 29. pantā izklāstītajiem nosacījumiem uzņemt atpakaļ trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku, kura pieteikums ir noraidīts un kurš ir sagatavojis pieteikumu citā dalībvalstī, vai kurš atrodas citas dalībvalsts teritorijā bez uzturēšanās atļaujas.”

10. Šīs regulas 19. panta 3. punktā ir noteikts:

“Šīs regulas 18. panta 1. punkta c) un d) apakšpunktā noteiktās saistības izbeidzas, ja atbildīgā dalībvalsts, kad tai pieprasa uzņemt atpakaļ pieteikuma iesniedzēju vai citu personu, kas minēta 18. panta 1. punkta c) vai d) apakšpunktā, var konstatēt, ka attiecīgā persona ir atstājusi dalībvalstu teritoriju atbilstīgi atgriešanās lēmumam vai izraidīšanas rīkojumam, kas izdots pēc pieteikuma atsaukšanas vai noraidīšanas.

Pieteikumu, kas iesniegts pēc tam, kad notikusi efektīva izraidīšana, uzskata par jaunu pieteikumu, kas ir pamatā jaunai procedūrai, lai noteiktu atbildīgo dalībvalsti.”

### 2. Direktīva 2013/32

11. Direktīvas 2013/32 13. apsvērumā ir izteikts šādi:

“Starptautiskās aizsardzības piešķiršanas un atņemšanas noteikumu tuvināšanai būtu jāpalīdz ierobežot starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju otrreizēju plūsmu starp dalībvalstīm, ja šādu plūsmu izraisītu tiesisko regulējumu atšķirības, un radīt vienlīdzīgus nosacījumus Direktīvas [2011/95] piemērošanai dalībvalstīs.”

12. Šīs direktīvas 36. apsvērumā ir noteikts:

“Ja pieteikuma iesniedzējs iesniedz turpmāku pieteikumu, nesniedzot jaunus pierādījumus vai argumentus, būtu nesamērīgi likt dalībvalstīm veikt jaunu pilnīgas izskatīšanas procedūru. Minētajos gadījumos dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noraidīt pieteikumu kā nepieņemamu saskaņā ar *res judicata* principu.”

13. Minētās direktīvas 2. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“Šajā direktīvā:

[..]

q) “turpmāks pieteikums” ir starptautiskās aizsardzības pieteikums, kas ir sagatavots pēc tam, kad ir pieņemts galīgais lēmums par iepriekšēju pieteikumu, tostarp gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējs ir skaidri atsaucis savu pieteikumu, un gadījumos, kad atbildīgā iestāde ir noraidījusi pieteikumu pēc tā netiešas atsaukšanas saskaņā ar 28. panta 1. punktu.”

14. Saskaņā ar šīs paša direktīvas 33. panta “Nepieņemami pieteikumi” 2. punktu:

“2. Dalībvalstis var uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu tikai tad, ja:

[..]

d) pieteikums ir turpmāks pieteikums, kurā nav ietverti jauni elementi vai konstatējumi, kas saistīti ar izvērtēšanu, vai pieteikuma iesniedzējs ir kvalificējams kā bēglis vai persona, kas ir tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību atbilstīgi Direktīvai 2011/95[..], vai tādus nav iesniedzis pieteikuma iesniedzējs [..];

[..].”

15. Direktīvas 2013/32 40. pantā “Turpmāks pieteikums” ir noteikts:

“1. Ja persona, kas ir pieteikusies uz starptautisko aizsardzību dalībvalstī, sniedz papildu paziņojumus vai turpmāku pieteikumu tajā pašā dalībvalstī, minētā dalībvalsts pārbauda šos turpmākos paziņojumus vai turpmākā pieteikuma elementus saskaņā ar iepriekšējā pieteikuma izskatīšanu vai saskaņā ar tāda lēmuma izskatīšanu, kas atrodas pārskatīšanas vai pārsūdzības procesā, ciktāl kompetentās iestādes var ņemt vērā un apsvērt visus elementus, kas ir pamatā turpmākajiem paziņojumiem vai turpmākajam pieteikumam.

2. Lai pieņemtu lēmumu par starptautiskās aizsardzības pieteikuma pieņemamību saskaņā ar 33. panta 2. punkta d) apakšpunktu, turpmākais starptautiskās aizsardzības pieteikums tiek vispirms pakļauts sākotnējai izskatīšanai attiecībā uz to, vai ir konstatēti vai pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis jaunus elementus vai faktus, kas attiecas uz pārbaudi, vai viņš ir kvalificējams kā starptautiskās aizsardzības saņēmējs saskaņā ar Direktīvu [2011/95].

[..]

5. Ja turpmāku pieteikumu tālāk neizskata saskaņā ar šo pantu, to uzskata par nepieņemamu saskaņā ar 33. panta 2. punkta d) apakšpunktu.

[..]

7. Ja persona, attiecībā uz kuru ir jāizpilda pārsūtīšanas lēmums saskaņā ar [Dublinas III] regulu, iesniedz papildu paziņojumus vai turpmāku pieteikumu nosūtošajā dalībvalstī, minētos paziņojumus vai turpmākos pieteikumus izvērtē atbildīgā dalībvalsts, kā definēts minētajā regulā, saskaņā ar šo direktīvu.”

### C. Vācijas tiesības

16. *Asylgesetz* (Patvēruma likums, turpmāk tekstā – “*AsylG*”) 29. panta “Nepieņemami pieteikumi” redakcija, kas bija piemērojama pamatlīetas faktiem, ir šāda:

“(1) Patvēruma pieteikums nav pieņemams, ja:

[..]

5. Turpmāka pieteikuma gadījumā saskaņā ar 71. pantu vai atkārtota pieteikuma gadījumā saskaņā ar 71.a pantu nav jāpiemēro vēl viena patvēruma procedūra. [..]”

17. *AsylG* 71.a pantā “Atkārtots pieteikums” ir noteikts šādi:

“(1) Ja ārvalstnieks pēc tādas viņam nelabvēlīgas patvēruma procedūras noslēgšanās drošā trešā valstī (26.a pants), kurai piemēro Eiropas [Savienības] tiesību normas attiecībā uz atbildību par patvēruma procedūru veikšanu vai ar kuru Vācijas Federatīvā Republika šajā ziņā ir noslēgusi starptautisku līgumu, Vācijas Federatīvajā Republikā iesniedz patvēruma pieteikumu (atkārtots pieteikums), vēl viena patvēruma procedūra ir jāpiemēro tikai tad, ja par patvēruma procedūras veikšanu atbildīga ir Vācijas Federatīvā Republika un ir izpildīti *Verwaltungsverfahrensgesetz* (Administratīvā procesa likums) 51. panta 1.–3. punktā izvirzītie nosacījumi; to pārbaudīt ir pienākums [Pārvaldei]. [..]”

18. Atbilstoši iesniedzējtiesas sniegtajām norādēm atkārtota patvēruma pieteikuma gadījumā Administratīvā procesa likuma 51. panta 1. punktā tiek prasīts iesniegt pārliecinošus faktus, kas saskaņā ar jebkuru saprātīgu vērtējumu *a priori* nedrīkst būt nepiemēroti tam, lai pretendētu uz attiecīgajām tiesībām.

## II. Pamatlieta, prejudiciālais jautājums un tiesvedība Tiesā

19. 2014. gada 22. decembrī Irānas valstspiederīgais L.R. iesniedza Pārvaldē starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

20. Izskatot pieteikumu, atklājās, ka L.R. jau bija iesniedzis patvēruma pieteikumu Norvēģijā. Vācijas Federatīvā Republika tādēļ lūdza Norvēģijas Karalistei uzņemt atpakaļ L.R. atbilstoši nosacījumiem, kas izriet no Dublīnas III regulas, un kuri ir piemērojami šai trešai valstij.

21. Ar 2015. gada 26. februāra vēstuli Norvēģijas Karaliste noraidīja šo lūgumu ar pamatojumu, ka tās atbildība bija izbeigusies saskaņā ar šīs regulas 19. panta 3. punktu. Savā atbildē Pārvaldei Norvēģijas Karaliste precizēja, ka L.R. 2008. gada 1. oktobrī bija iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu Norvēģijas kompetentajā iestādē, kas tika noraidīts 2009. gada 15. jūnijā, un ka 2013. gada 19. jūnijā L.R. tika nodots Irānas iestādēm.

22. Pārbaudes procedūrā Pārvaldē L.R. norādīja, ka viņš ir izbraucis no Irānas astoņpadsmit mēnešus pirms pieteikuma iesniegšanas Vācijā un ka trīs mēnešus pirms viņa ierašanās Vācijas teritorijā viņš dzīvoja Irākā.

23. Ar 2017. gada 13. marta lēmumu Pārvalde noraidīja L.R. starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu atbilstoši *AsylG* 29. panta 1. punkta 5. apakšpunktam. Pārvalde uzskatīja, ka runa bija par atkārtotu pieteikumu *AsylG* 71.a panta izpratnē un ka nebija izpildīti Administratīvā procesa likuma 51. panta 1. punktā minētie nosacījumi, kas attaisnotu jaunu patvēruma procedūru, jo kopumā nešķīta ticami fakti, uz kuriem atsaucās L.R. sava pieteikuma pamatojumam.

24. L.R. vērsās iesniedzējtiesā ar prasību, kas vērsta pret šo lēmumu. Galvenokārt, viņš vēlas saņemt bēgļa statusu un pakārtoti, alternatīvo aizsardzību<sup>6</sup>. Papildus pakārtoti, viņš lūdz konstatēt izraidīšanas aizliegumu saskaņā ar Vācijas tiesībām.

25. Iesniedzējtiesa uzskata, ka, lai izspriestu tajā iesniegto strīdu, tai ir nepieciešams noskaidrot, vai starptautiskās aizsardzības pieteikumu var uzskatīt par “turpmāku pieteikumu” Direktīvas 2013/32 izpratnē, ja procedūra, kuras noslēgumā ar galīgo lēmumu tiek noraidīts ieinteresētās personas iesniegts iepriekšējais pieteikums, ir notikusi nevis Savienības dalībvalstī, bet Norvēģijā.

<sup>6</sup> Attiecībā uz jēdziena “persona, kas tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību” definīciju, skat. Direktīvas 2011/95 2. panta f) punktu.

26. IesniedzĒjtiesa ŗajā ziņā, pirmkārt, norāda, ka tās ieskatā ŗīs direktīvas 33. panta 2. punkta d) apakŗpunktā minĒtais nepieņemamības pamats var tikt piemĒrots gan tad, ja procedūra ir notikusi vienā un tajā pašā dalībvalstī, gan arī tad, ja tā ir notikusi citā dalībvalstī. Fakts, ka pieteikuma iesniedzĒjs pĒc negatīva galīgā lĒmuma saņemšanas attiecībā uz iepriekŗĒju pieteikumu pirmajā dalībvalstī, no jauna lūdz starptautisko aizsardzību citā dalībvalstī, kas nav pirmā dalībvalsts, neesot ŗķĒrslis viņa pieteikuma atzīšanai par nepieņemamu, jo tas ir “turpmāks pieteikums”.

27. Otrkārt, iesniedzĒjtiesa atzīst, ka no minĒtās tiesību normas teksta, lasot to kopsakarā ar Direktīvas 2013/32 2. panta b), e) un q) punktu, izriet, ka “turpmāka pieteikuma” jĒdziens nozīmĒ, ka “galīgo lĒmumu”, ar kuru ir noraidīts tā paŗa pieteicĒja iepriekŗĒjs pieteikums, ir pieņĒmusi *dalībvalsts* un nevis *treŗā valsts*. TomĒr tā sliecas par labu plaŗākai ŗīs direktīvas interpretācijai kontekstā, kurā NorvĒģijas Karaliste ir asociĒtā puse kopĒjā Eiropas patvĒruma sistĒmā, kā tas izrietot no nolīguma starp Savienību, Islandes Republiku un NorvĒģijas Karalisti.

28. ŗādos apstākļos *Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht* (ŗlēsvīgas-Holŗteinas Administratīvā tiesa, Vācija) ar 2019. gada 30. decembra lĒmumu, kas Tiesā reģistrĒts 2020. gada 9. janvārī, nolĒma apturĒt tiesvedību un uzdot Tiesai ŗādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Direktīvas 2013/32[.] 33. panta 2. [punkta] d) apakŗpunktam un 2. panta q) punktam atbilst valsts tiesiskais regulĒjums, saskaņā ar kuru starptautiskās aizsardzības pieteikumu var noraidīt kā nepieņemamu turpmāku pieteikumu, ja pirmā, personai nelabvēlīgā, patvĒruma procedūra ir veikta nevis kādā no Savienības dalībvalstīm, bet gan NorvĒģijā?”

29. Vācijas Federatīvā Republika un Eiropas Komisija ir iesnieguŗas Tiesā rakstveida apsvĒrumus. Tiesas sĒde mutvārdu paskaidrojumu uzklauŗīšanai, kurā piedalījās Komisija un Vācijas valdība, notika 2020. gada 3. decembrī.

### III. Analīze

30. Kā es norādīju ŗo secinājumu ievadā, pamatlietas īpaŗo raksturu manā ieskatā raksturo fakts, ka L.R. izraidiŗanas pasākumu dĒļ ir atstājīs NorvĒģijas teritoriju pirmās patvĒruma procedūras noslēgumā un bija atgriezies savā izcelsmes valstī pirms otra starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegŗanas Vācijā.

31. PretĒji tam, ko ļāva noprast Vācijas valdība, atbildot uz Tiesas jautājumu tiesas sĒdĒ, ŗī faktiski notikusī L.R. izraidiŗana starp pirmo un otro pieteikumu rada vĒrā ŗemamas sekas attiecībā uz jĒdziena “turpmāks pieteikums” interpretāciju. Es tās paskaidroŗu ŗo secinājumu A sadaļā. Norādīŗu, ka saskaņā ar Dublīnas III regulu tādu treŗo valstu valstspiederīgo kā L.R. iesniegti pieteikumi, kas pĒc viņu pārvietoŗanas uz izcelsmes valsti no jauna lūdz pieŗķirt starptautisko aizsardzību, manuprāt, neietilpst ŗajā jĒdzienā. Līdz ar to tādā lietā kā pamatlietā ieinteresĒtās personas pieteikums nevar tikt atzīts par nepieņemamu atbilstoŗi Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakŗpunktam.

32. Pakārtoti (B sadaļā), es pārbaudīŗu iesniedzĒjtiesas lūgumā sniegt prejudiciālu nolĒmumu izvirzītās premisas pamatotību, proti, ka ŗī tiesību norma neliedz starptautiskās aizsardzības pieteikumu kvalificĒt kā “turpmāku pieteikumu” *citai* dalībvalstij, nevis tai, kura ir pieņĒmusi iepriekŗĒjo negatīvo galīgo lĒmumu, ja tas ir atļauts valsts tiesiskajā regulĒjumā. Es paskaidroŗu, ka minĒtajā tiesību normā paredzĒtais nepieņemamības pamats ir piemĒrojams ne tikai, ja ŗādus turpmākus pieteikumus iesniedz tajā pašā dalībvalstī, bet arī sekundārās pārvietoŗanās laikā, ja dalībvalsts, kurā pieteicĒjs iesniedz otro pieteikumu, kļūst par atbildīgo dalībvalsti.

33. NoslĒgumā es izteikŗu atseviŗķas piezīmes par NorvĒģijas Karalistes kā treŗās valsts īpaŗo situāciju, kas nav pievienojusies ne Direktīvai 2013/32, ne Direktīvai 2011/95, tomĒr kurai ir saistoŗas Dublīnas III regulas normas (C sadaļā).

**A. Par Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta piemērojamību gadījumā, ja pieteicējs ir ticis izraidīts uz savu izcelsmes valsti pirms jauna lūguma piešķirt starptautisko aizsardzību**

34. Iesākumā, man šķiet, ir lietderīgi precizēt, ka pat ja formāli iesniedzējtiesa ir aprobežojusi savu jautājumu par Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta interpretāciju, to lasot kopsakarā ar tās 2. panta q) punktu, šis apstāklis neliedz Tiesai sniegt visus Savienības tiesību interpretācijas elementus, kuri var būt noderīgi, izspriežot iztiesājamo lietu, neatkarīgi no tā, vai iesniedzējtiesa uz tiem atsaucas tās uzdoto jautājumu formulējumā<sup>7</sup>.

35. Šajā lietā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu sniegtie elementi, manuprāt, tieši norāda uz to, ka ņemot vērā pamatlietas strīdus priekšmetu, lai sniegtu lietderīgu atbildi iesniedzējtiesai, ir jāinterpretē arī citas Savienības tiesību normas, proti, tās, kuras ir paredzētas Dublinas III regulā.

36. Šajā ziņā es atgādinu, kā tas izriet no šīs regulas 3. panta 1. punkta otrā teikuma, šīs regulas pamatā esošā loģika ir tāda, ka ir tikai viena dalībvalsts, kas ir atbildīga par katru trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku, kas iesniedz starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Saskaņā ar minētās regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktu atbildīgajai dalībvalstij ir pienākums uzņemt atpakaļ pieteikuma iesniedzēju, ja pēc viņa pieteikuma noraidīšanas tas iesniedz pieteikumu citā dalībvalstī.

37. Kā izriet no šo secinājumu 21. punkta, pamatlieta attiecas uz nestandarta situāciju, kur šāda atpakaļuzņemšana nav iespējama, jo ir beigusies tās valsts atbildība (šajā gadījumā – Norvēģijas Karalistes), kura izskatīja iepriekšējo L.R. pieteikumu. Lietas dalībnieku starpā nav domstarpību par to, ka šis pēdējās valsts pienākumi attiecībā pret L.R. ir beigušies saskaņā ar šīs pašas regulas 19. panta 3. punkta pirmo daļu. Šī tiesību norma attiecas uz gadījumu, kurā pieteikuma iesniedzējs ir atstājis atbildīgās dalībvalsts teritoriju, izpildot atgriešanās lēmumu vai izraidīšanas pasākumu, kas ir noteikts pēc viņa pieteikuma atsaukšanas vai noraidīšanas.

38. Šādam gadījumam Dublinas III regulas 19. panta 3. punkta otrajā daļā ir paredzēts, ka ikviens jauns pieteikums, kuru iesniedz pieteikuma iesniedzējs *pēc tam, kad notikusi efektīva izraidīšana*, tiek uzskatīts kā *jauns pieteikums*, kas ir pamatā jaunai procedūrai, lai noteiktu atbildīgo dalībvalsti.

39. Vai no tā būtu secināms, ka, ņemot vērā L.R. faktisko izraidīšanu, prasījums pamatlietā pretēji tam, ko ļāva noprast Vācijas valdība, atbildot uz Tiesas jautājumu tiesas sēdē, ir uzskatāms par “jaunu pieteikumu”, un Vācijas Federatīvā Republika nevar to kvalificēt kā “turpmāku pieteikumu” un to atzīt par nepieņemamu atbilstoši Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunktam?

40. Manuprāt, jā.

41. Šajā ziņā es precizēju, ka pieteikums, kas ir iesniegts pēc pieteikuma iesniedzēja izraidīšanas uz viņa izcelsmes valsti, neietilpst ne šīs regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunkta, ne tajā minēto tiesību normu tvērumā, attiecībā uz atbildīgās dalībvalsts veikto “atpakaļuzņemšanu”. Līdz ar to, manuprāt, raugoties no juridiskās perspektīvas, šāds pieteikums ir skaidri jānošķir no tiem, kas tiek iesniegti

<sup>7</sup> Skat. spriedumu, 2020. gada 9. jūlijs, *Santen* (C-673/18, EU:C:2020:531, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

saistībā ar sekundāro pārvietošanos (proti, pieteikuma iesniedzējam pārvietojoties no vienas dalībvalsts uz otru, neatstājot Savienības teritoriju), uz kuriem attiecas šīs tiesību normas un kurus var atzīt par nepieņemamiem kā “turpmākus pieteikumus”, izpildot zināmus nosacījumus<sup>8</sup>, kā es to paskaidrošu šo secinājumu turpinājumā.

42. Šīs regulas un Direktīvas 2013/32 mērķis man nešķiet tāds, kas prasītu cita veida interpretāciju šīs direktīvas 33. panta 2. punkta d) apakšpunktam nekā to, kuru es piedāvāju atbilstoši minētās regulas 19. panta 3. punkta otrajai daļai.

43. Šajā ziņā es uzsveru, ka likumdevējs, pieņemot Dublīnas III regulu, tostarp vēlējās paātrināt starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu, sniedzot garantiju pieteicējiem, ka viņu pieteikums *pēc būtības* tiks izskatīts tikai *vienā* skaidri noteiktā dalībvalstī, tādējādi ļaujot izvairīties no *forum shopping*<sup>9</sup> un sistēmas nosprostošanās tādēļ, ka dalībvalstīm būtu pienākums izskatīt viena un tā paša pieteicēja iesniegtus vairākus pieteikumus<sup>10</sup>.

44. Šādi mērķi būtībā izriet arī no Direktīvas 2013/32 13. apsvēruma.

45. Tomēr tādā situācijā kāda ir pamatlietā, un kā es norādīju šo secinājumu 41. punktā, runa ir nevis par sekundāru pārvietošanos no dalībvalsts (vai trešās valsts, kas piedalās šajā regulā) uz citu, bet gan par trešās valsts valstspiederīgo, kas atstāj savu izcelsmes valsti otro reizi.

46. Turklāt pieteicējs atrodas apstākļos, kuri patiesībā ne ar ko īpaši neatšķiras no sākotnējā pieteikuma iesniedzēja<sup>11</sup>. Precīzāk sakot, L.R. iesniedzot otro starptautiskās aizsardzības pieteikumu, attiecībā uz viņu vairs nebija atbildīgās dalībvalsts. Fakts, ka Vācijas Federatīvajai Republikai ir jāveic pilnīga pārbaude par šo otro pieteikumu, tātad nekādi neliedz izpildīt minētajā regulā izvirzīto pieteikumu centralizācijas mērķi, lai novērstu to, ka ieinteresētā persona iesniedz vairākus pieteikumus citās dalībvalstīs, lai gan attiecībā uz viņu jau ir atbildīgā dalībvalsts.

47. No iepriekš minētā izriet, ka Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkts, to lasot kopsakarā ar tās 2. panta q) punktu, manā ieskatā ir jāinterpretē tādējādi, ka tāds starptautiskās aizsardzības pieteikums, kuru pamatlietas apstākļos ir iesniedzis L.R., nevar tikt atzīts par nepieņemamu kā “turpmāks pieteikums”. Šāds ir pareizais risinājums atbilstoši Dublīnas III regulas 19. panta 3. punkta otrajai daļai, no kuras izriet, ka uz šo jēdzienu nevar attiecināt tādus pieteikumus, kurus ir iesnieguši tādi valstspiederīgie, kuru pieteikumi jau ir tikuši izskatīti patvēruma procedūrā, kuras noslēgumā ir ticis pieņemts negatīvs galīgais lēmums un kuri pa to laiku ir tikuši izraidīti uz savu izcelsmes valsti<sup>12</sup>.

8 Kā es paskaidrošu šo secinājumu nākamajā sadaļā, dalībvalstu iespēja saistībā ar sekundāro pārvietošanos iesniegtus pieteikumus kvalificēt par “turpmākiem pieteikumiem”, manuprāt, ir domāta tieši tam, lai novērstu to, ka, šai nākamajai dalībvalstij kļūstot par atbildīgo dalībvalsti tādēļ, ka tā šādi nolemj vai tādēļ, ka atpakaļuzņemšana nav iespējama, pieteikuma izskatīšanai tiek piemēroti labvēlīgāki nosacījumi pieteikuma iesniedzējam nekā tad, ja viena un tā pati dalībvalsts izskata divus secīgus pieteikumus. Saistībā ar pieteikumu, kas ir iesniegts pēc pieteikuma iesniedzēja faktiskas izraidīšanas, šāda problēma nerodas tā vienkāršā iemesla dēļ, ka Dublīnas III regulas 19. panta 3. punkta otrā daļa nosaka, ka šāds pieteikums ir uzskatāms par “jaunu pieteikumu” pat tad, ja tas ir iesniegts tajā pašā dalībvalstī, kas jau ir izskatījusi iepriekšējo pieteikumu.

9 Ar jēdzienu *forum shopping* būtībā apzīmē starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzēju sekundāro pārvietošanos, kas ir izskaidrojama ar atšķirībām, kādas pastāv starp dalībvalstu tiesiskajiem regulējumiem.

10 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 10. decembris, *Abdullahi* (C-394/12, EU:C:2013:813, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

11 Saskaņā ar Dublīnas III regulas 19. panta 3. punkta otro daļu ikvienu pieteikumu, kas ir iesniegts pēc pieteikuma iesniedzēja faktiskas izraidīšanas, uzskata par jaunu pieteikumu, kas ir pamatā jaunai procedūrai, lai noteiktu atbildīgo dalībvalsti.

12 Katram gadījumam es konstatēju, ka priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm [COM (2016) 270 *final*] (turpmāk tekstā – “Priekšlikums Dublīnas III regulas reformai”), kas ir pieejams šajā tīmekļvietnē: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=COM:2016:0270:FIN>), 3. panta 5. punktā Komisija piedāvā pilnībā dzēst šīs regulas 19. pantu un iekļaut tajā normu, atbilstoši kurai atbildīgā dalībvalsts paliek par atbildīgo dalībvalsti attiecībā uz katru attiecīgā pieteikuma iesniedzēja pieteikumu, ieskaitot ikvienu turpmāku pieteikumu, *neatkarīgi no tā, vai pieteikuma iesniedzējs ir atstājis dalībvalstu teritoriju vai ticis no tās izraidīts* (kam, manuprāt, ir tādas sekas, ka tādā lietā kā pamatlietā tā būtu Norvēģijas Karaliste, kurai būtu pienākums uzņemt atpakaļ L.R.). Tomēr Savienības likumdevējs pagaidām nav pieņēmis šos priekšlikumus.



48. Nākamajā sadaļā, kur es turpinājumā izklāstīšu papildu argumentus gadījumam, ja Tiesa pretēji manis piedāvātajam lemtu, ka šī tiesību norma nav atbilstoša šīs lietas atrisinājumam, vai ka tā ir jāinterpretē tādējādi, ka L.R. faktiskā izraidīšana pirms pieteikuma iesniegšanas neietekmē tā kvalificēšanu par “turpmāku pieteikumu”, es pārbaudīšu iesniedzējtiesas lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu izvirzītās premisas pamatotību, proti, ka, ja vien tas ir atļauts valsts tiesībās, ne tikai starptautiskās aizsardzības pieteikumi, kas iesniegti dalībvalstij, kura pieņēmusi galīgo negatīvo lēmumu attiecībā uz iepriekšēju pieteikumu, bet arī citā dalībvalstī iesniegtie pieteikumi var tikt atzīti par nepieņemamiem kā “turpmākie pieteikumi”.

***B. Pakārtoti – par Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta piemērojamību gadījumā, ja pieteikuma iesniedzējs lūdz starptautisko aizsardzību no citas dalībvalsts, nevis tās, kura pieņēma iepriekšējo galīgo negatīvo lēmumu***

49. Atgādināšu, ka saskaņā ar tiesas pastāvīgo judikatūru, Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punktā ir izsmeļoši uzskaitītas situācijas, kurās dalībvalstis var uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu<sup>13</sup>. Šajā tiesību normā ietvertā uzskaitījuma izsmeļošais raksturs balstās gan uz tās tekstu<sup>14</sup>, gan uz tās mērķi, kas tieši ir domāts, kā Tiesa jau to ir konstatējusi, lai atvieglotu atbildīgās dalībvalsts pienākumu izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, definējot gadījumus, kuros šāds pieteikums ir uzskatāms par nepieņemamu<sup>15</sup>.

50. Šajā ziņā es norādu, ka minētajā tiesību normā ir noteikta atšķirība starp gadījumiem, kuros iepriekšējs starptautiskās aizsardzības pieteikums ir noraidīts ar galīgo lēmumu (Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkts, to lasot kopsakarā ar tās 2. panta q) punktu), un gadījumiem, kuros starptautiskā aizsardzība jau ir tikusi piešķirta (šīs direktīvas 33. panta 2. punkta a) apakšpunkts).

51. Šajā pēdējā tiesību normā ir tieši minēta situācija, kad “*cita dalībvalsts*”<sup>16</sup> pieņem *labvēlīgu* lēmumu par attiecīgās personas pirmo pieteikumu<sup>17</sup>. Turpretī ne Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkts, ne tās 2. panta q) punkts, kurā ir definēts “turpmāka pieteikuma” jēdziens, nesniedz precizējumu par to, vai gadījumā, ja galīgais lēmums par attiecīgās personas iepriekšēju pieteikumu ir *negatīvs*, tam vienmēr ir jābūt *tās pašas* dalībvalsts lēmumam, kurai ir adresēts turpmākais pieteikums, vai arī, tieši otrādi, to var pieņemt *cita* dalībvalsts<sup>18</sup>.

52. Kā es jau norādīju šo secinājumu 48. punktā, iesniedzējtiesa vadās no premisas, ka jēdzienu “turpmāks pieteikums” var vienlīdz labi piemērot gan starptautiskās aizsardzības pieteikumam, kas ir iesniegts *citā* dalībvalstī, nevis tajā, kura ir pieņēmusi iepriekšēju galīgo negatīvo lēmumu, gan arī pieteikumam, kurš ir adresēts *tai pašai* dalībvalstij.

13 Skat. spriedumu, 2020. gada 19. marts, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa)* (C-564/18, EU:C:2020:218, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

14 Skat it īpaši jēdzienu “tikai tad” pirms šajā normā paredzēto nepieņemamības pamatu uzskaitījuma.

15 Skat. spriedumu, 2020. gada 19. marts, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa)* (C-564/18, EU:C:2020:218, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

16 Mans izcēlums.

17 Attiecībā uz Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunkta interpretāciju skat. it īpaši spriedumu, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim u.c.* (C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219). Šis spriedums attiecas uz gadījumiem, kuros ieinteresētās personas ir atstājušas savu izcelsmes valsti un tām ir piešķirta alternatīvā aizsardzība (attieciģi Bulgārijā un Polijā) pirms starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniegšanas Vācijā.

18 Attiecībā uz Direktīvas 2013/32 40. panta 1. punktu, uz kuru arī ir atsaukušās lietas dalībnieces šajā lietā, ir taisnība, ka tā teksts ir tiešāks nekā šīs direktīvas 2. panta q) punkts un 33. panta 2. punkta d) apakšpunkts (jo tas attiecas uz gadījumiem, kad ir iesniegts turpmāks pieteikums vai ir izdarīti jauni paziņojumi *tajā pašā dalībvalstī*, kurā valstspiederīgais iepriekš ir iesniedzis pieteikumu, lai saņemtu starptautisko aizsardzību). Tomēr šī tiesību norma, manuprāt, neizslēdz faktu, ka *cita dalībvalsts*, nevis tā, kura ir pieņēmusi negatīvo galīgo lēmumu, arī varētu atzīt par nepieņemamu kā “turpmāku pieteikumu” tās pašas ieinteresētās personas iesniegtu pieteikumu. Šajā ziņā es konstatēju, ka minētajā tiesību normā turklāt nav nekādas atsauces uz šīs direktīvas 33. panta 2. punkta d) apakšpunktu, turpretī šīs pašas direktīvas 40. panta 2.–5. punktā uz to ir izdarīta tieša atsauce.

53. Vācijas Federatīvā Republika un Vācijas valdība piekrīt šai analīzei. Komisija, tieši otrādi, uzskata, ka Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunktā paredzētais nepieņemamības pamats ir piemērojams tikai pēdējā minētajā gadījumā.

54. Turpinājumā es izklāstīšu iemeslus, kuru dēļ es uzskatu, ka pēc negatīva galīgā lēmuma, kas ir pieņemts par iepriekšēju pieteikumu, katrs tā paša pieteicēja iesniegts pieteikums *jebkurā* dalībvalstī var tikt uzskatīts par “turpmāku pieteikumu”<sup>19</sup>. Iesākumā, man šķiet, ir lietderīgi veikt dažus atgādinājumus par Dublinas III regulā paredzēto “atpakaļuzņemšanas” mehānismu, lai paskaidrotu kontekstu, kādā dalībvalstij, kas nav dalībvalsts, kas ir pieņēmusi iepriekšēju galīgo negatīvo lēmumu, attiecīgā gadījumā var būt jālemj par šāda pieteikuma pieņemamību.

### 1. Atgādinājumi par Dublinas III regulas “atpakaļuzņemšanas” mehānismu

55. Kā es jau norādīju šo secinājumu 36. punktā, “atpakaļuzņemšanas” mehānisms ir domāts tam, lai saistībā ar Dublinas III regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktu tostarp novērstu to, ka starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskata cita dalībvalsts, nevis tā, kura ir pieņēmusi galīgo negatīvo lēmumu par iepriekšēju valstspiederīgā pieteikumu<sup>20</sup>.

56. Precīzāk, ja šī tiesību norma ir piemērojama attiecībā uz personu, dalībvalsts, kurai ir iesniegts pieteikums (kuru skaidrības labad es saukšu par “dalībvalsti B”), var vērsties pie dalībvalsts, kas ir pieņēmusi galīgo negatīvo lēmumu (proti, “atbildīgā dalībvalsts” vai “dalībvalsts A”), lai tā uzņemtu atpakaļ ieinteresēto personu<sup>21</sup>.

57. Pēc tam, kad dalībvalsts A piekrīt pieprasījumam, dalībvalsts B paziņo attiecīgajai personai par savu lēmumu veikt tās pārsūtīšanu un attiecīgā gadījumā lēmumu neizskatīt tās starptautiskās aizsardzības pieteikumu<sup>22</sup>. Citiem vārdiem, šī dalībvalsts pieņem pārsūtīšanas lēmumu un lēmumu neizskatīt pieteikumu.

58. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka judikatūrā Tiesa ir skaidri nošķīrusi pārsūtīšanas lēmumu un lēmumu neizskatīt pieteikumu no lēmumiem par nepieņemamību, kas ir pieņemti, piemērojot Direktīvu 2013/32. It īpaši Tiesa ir norādījusi, ka no šīs Direktīvas 33. panta 1. punkta teksta un it īpaši no izmantotajiem vārdiem “papildus gadījumiem, kad pieteikums netiek izskatīts saskaņā ar [Dublinas III] regulu”, kā arī no šīs tiesību normas mērķa un uzbūves izriet, ka šīs direktīvas 33. panta 2. punktā uzskaitītajās situācijās dalībvalstīm ar to ir ļauts noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu, *nepastāvot šo dalībvalstu pienākumam prioritāri izmantot Dublinas III regulā paredzētās uzņemšanas vai atpakaļuzņemšanas procedūras*<sup>23</sup>.

59. No tā izriet, ka par starptautiskās aizsardzības pieteikumu nevar *vienlaikus* pieņemt pārsūtīšanas lēmumu un lēmumu par pieteikuma neizskatīšanu, no vienas puses, un lēmumu, ar kuru to atzīst par nepieņemamu, no otras puses.

19 Katram gadījumam es piebilstu, ka manis piedāvātā interpretācija sakrīt ar Komisijas piedāvāto skaidrojumu saistībā ar priekšlikumiem kopējās Eiropas patvēruma sistēmas reformai (šajā saistībā skat. priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai Savienībā un atceļ Direktīvu 2013/32 (COM (2016) 467 *final*) 42. panta 1. punktu (pieejams šajā tīmekļvietnē: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/lv/TXT/?uri=CELEX:52016PC0467>)).

20 Turpretī attiecībā uz pieteikumiem, kas ir iesniegti pēc tam, kad cita dalībvalsts ir apmierinājusi vai daļēji apmierinājusi iepriekšēju ieinteresētās personas pieteikumu (proti pieteikumi, uz kuriem attiecas Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunkts), Savienības likumdevējs ir uzskatījis, ka noraidījums ir jāizsaka ar lēmumu par nepieņemamību, nevis piemērojot neizskatīšanas pamatu, kas ir paredzēts Dublinas III regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 10. decembris, *Minister for Justice and Equality* (Starptautiskās aizsardzības pieteikums Īrijā), C-616/19, EU:C:2020:1010, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

21 Saskaņā ar Dublinas III regulas 23. pantu.

22 Skat. Dublinas III regulas 26. pantu.

23 Skat. spriedumu, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c. (C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 77. un 80. punkts).

60. Šo secinājumu apstiprina Direktīvas 2013/32 40. panta 7. punkts, kurā ir paredzēts, ka personas turpmākus pieteikumus, kurai ir jāpieņem pārsūtīšanas lēmums, izskata atbildīgā dalībvalsts (proti, dalībvalsts A), līdz ar to citai dalībvalstij (proti, dalībvalstij B) nav jāpieņem lēmums par šādu pieteikumu iespējamo nepieņemamību<sup>24</sup>.

61. Šajā ziņā Komisija apgalvo, ka ikvienam pieteikumam, kas ir iesniegts *citā* dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kura ir pieņēmusi negatīvu galīgo lēmumu par iepriekšēju pieteikuma iesniedzēja pieteikumu, saskaņā ar Dublinas III regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktu prioritārā kārtībā ir piemērojams “atpakaļ uzņemšanas” mehānisms. Tās ieskatā vienīgi dalībvalsts A atbildības izbeigšanās gadījumā, ja atpakaļ uzņemšana vairs nav iespējama atbilstoši Dublinas III regulas 19. panta 3. punktam, iespējams, varētu rasties jautājums par Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta piemērošanu šādam pieteikumam situācijā, kurā ir iesaistītas vairākas dalībvalstis.

62. Tomēr, pirmkārt, kā es jau paskaidroju šo secinājumu iepriekšējā sadaļā, ja atpakaļ uzņemšana nav iespējama atbilstoši šīs regulas 19. panta 3. punktam, ikviens pieteikuma iesniedzēja pieteikums pēc viņa izraidišanas uz izcelsmes valsti, manuprāt, ir uzskatāms par “jaunu pieteikumu”.

63. Otrkārt, man šķiet, nav šaubu, ka patiesībā Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta piemērošanas jautājums ir aplūkojams plašākā kontekstā nekā tas, kuru ir iecerējusi Komisija, ņemot vērā, ka Savienības likumdevējs ir skaidri noteicis “atpakaļuzņemšanas” mehānisma īstenošanas nosacījumu robežas.

64. Šajā ziņā, pirmkārt, no jēdziena “var prasīt”, kas ir ietverts Dublinas III regulas 23. panta 1. punktā, izriet, ka “atpakaļuzņemšanas” procedūra, kas ir uzsākta uz šīs tiesību normas pamata, tiek īstenota pēc dalībvalstu brīvas izvēles<sup>25</sup>. Tādējādi tā vietā, lai pieņemtu pārsūtīšanas lēmumu un lēmumu neizskatīt pieteikumu, dalībvalsts B var tikpat labi sevi atzīt par atbildīgo dalībvalsti trešās valsts valstspiederīgā pieteikuma izskatīšanai, attiecībā uz kuru dalībvalsts A jau ir pieņēmusi negatīvu galīgo lēmumu<sup>26</sup>.

65. Otrkārt, šāda pārbaude tai noteikti ir jāveic tad, ja tā neprasa atpakaļuzņemšanu dalībvalstij A divu mēnešu termiņā, sākot no pozitīva rezultāta saņemšanas no *Eurodac* datu bāzes<sup>27</sup>. Tas pats attiecas uz gadījumu, kurā pārsūtīšana nav veikta sešu mēnešu laikā, sākot no dalībvalsts A piekrišanas atpakaļuzņemšanas prasībai<sup>28</sup>.

24 Jāpiebilst, ka manā ieskatā šīs tiesību normas teksts apstiprina tādu jēdziena “turpmāk pieteikums” interpretāciju, kas atbilst iesniedzējtiesas premisai. Patiesi minētajā tiesību normā ietvertie vārdi “turpmāk pieteikums” attiecas uz pieteikumiem, kas ir iesniegti *citā* dalībvalstī, kas nav atbildīgā dalībvalsts.

25 Skat. arī spriedumu, 2018. gada 5. jūlijs, X (C-213/17, EU:C:2018:538, 33. punkts), kurā Tiesa norādīja, ka tās dalībvalsts iestādēm, kurā ir iesniegts jauns pieteikums, ir *iespēja* atbilstoši šīs regulas 23. panta 1. punktam prasīt attiecīgās personas atpakaļuzņemšanu.

26 Skat. Dublinas III regulas 17. panta 1. punktu, kurā ir noteikts, ka “katra dalībvalsts var nolemt izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko tai iesniedzis trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks [..]. Dalībvalsts, kas nolemj saskaņā ar šo punktu izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kļūst par atbildīgo dalībvalsti un uzņemas ar minēto atbildību saistītos pienākumus”.

27 Šāds pienākums izriet no Dublinas III regulas 23. panta 2. un 3. punkta. Skat. arī spriedumu, 2018. gada 5. jūlijs, X (C-213/17, EU:C:2018:538, 34. un 35. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

28 Skat. Dublinas III regulas 29. panta 2. punktu. Pieteikuma iesniedzēja ieslodzījuma vai bēgšanas gadījumā šo termiņu attiecīgi var pagarināt līdz vienam gadam vai ilgākais astoņpadsmit mēnešiem.

66. No tā izriet, ka pat, ja “atpakaļuzņemšanas” mehānisms ir risinājums, kam tiek dota priekšroka Dublinas III regulā saistībā ar turpmāku pieteikumu, kas ir iesniegts dalībvalstī B pēc dalībvalsts A negatīva galīgā lēmuma pieņemšanas par iepriekšēju pieteikuma iesniedzēja pieteikumu, tomēr tas nav obligāts un dalībvalstij B ne vienmēr ir iespējams to izmantot<sup>29</sup>. Šis sekas izriet no Savienības likumdevēja izdarītajām izvēlēm, ciktāl noteiktos gadījumos, kuri ir paredzēti šīs regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktā, tas ir paredzējis atbildības pārvešanu no dalībvalsts A uz dalībvalsti B.

67. Šādā kontekstā, kas pārsniedz to, kuru ir iecerējusi Komisija, ir jāatbild uz jautājumu par to, vai atbilstoši Vācijas Federatīvās Republikas un Vācijas valdības piedāvātajam, ja pieteikuma iesniedzējs pēc negatīva galīgā lēmuma dalībvalstī A iesniedz otru starptautiskās aizsardzības pieteikumu dalībvalstī B, šī pēdējā dalībvalsts var pamatoties uz Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunktā paredzēto nepieņemamības pamatu un savā valsts tiesiskajā regulējumā paredzēt, ka šāds pieteikums ir nepieņemams kā “turpmāks pieteikums”.

68. Turpmākajā apakšsadaļā izklāstīto iemeslu dēļ es uzskatu, ka, ja vien dalībvalsts B nekļūst par atbildīgo dalībvalsti dalībvalsts A vietā, atbilstoši Dublinas III regulā paredzētajiem vienotajiem kritērijiem (proti, tādēļ, ka šī dalībvalsts tā nolemj, vai tādēļ, ka nav ievēroti termiņi, lai izteiktu pieprasījumu atpakaļuzņemšanai vai pārsūtīšanai<sup>30</sup>), uz šo jautājumu ir jāsniedz apstiprinoša atbilde.

## 2. Par dalībvalsts B iespēju atzīt pieteikumu par nepieņemamu kā “turpmāku pieteikumu”

69. Tiesa savā judikatūrā ir vairākkārt norādījusi, ka savstarpējas uzticēšanās starp dalībvalstīm principam, uz ko ir balstīta kopējā Eiropas patvēruma sistēma, Savienības tiesībās ir fundamentāla nozīme, jo tas ļauj izveidot un uzturēt telpu bez iekšējām robežām<sup>31</sup>. It īpaši tā ir tiešā veidā atzinusi, ka Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir šī principa izpausme<sup>32</sup>.

70. Komisija apgalvo, ka tad, ja nepastāv skaidra likumdevēja griba, vienīgi no šīs tiesību normas nevarot secināt, ka arī šīs direktīvas 33. panta 2. punkta d) apakšpunkts būtu piemērojams pārrobežu situācijai Savienības iekšienē. Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunkts esot izņēmums no tā, ka pašlaik Savienības tiesībās starpā dalībvalstīm neesot paredzēta patvēruma jomā pieņemto lēmumu savstarpēja atzīšana.

71. Šāda Komisijas nostāja ir tostarp balstīta uz faktu, ka Direktīvas 2013/32 36. apsvērumā 33. panta 2. punkta d) apakšpunkts ir saistīts ar *res judicata* principu<sup>33</sup>. Tās ieskatā, tā kā dalībvalstīs vienīgi attiecīgās valsts tiesu nolēmumiem var būt *res judicata* spēks, šī tiesību norma varētu attiekties vienīgi uz situācijām, kad tiek pieņemts negatīvs galīgais lēmums par pieteicēja iesniegtu agrāku pieteikumu tajā pašā dalībvalstī, kurā ir iesniegts turpmāks pieteikums.

29 Vācijas valdība, manuprāt, ir veikusi labu kopsavilkumu par Dublinas III regulai piemītošajiem trūkumiem, kad tā tiesas sēdē paziņoja, ka, lai gan teorētiski pastāv atpakaļuzņemšanas pienākums saskaņā ar šīs regulas 18. panta 1. punkta d) apakšpunktu, praksē pārsūtīšanu piemēro reti. Katram gadījumam es precizēju, ka atbilstoši šīs valdības teiktajam 2019. gadā Vācijas Federatīvā Republika esot izteikusi 50 000 atpakaļuzņemšanas pieprasījumus (no tiem 9000 attiecas uz turpmākiem pieteikumiem). Tikai 17 % gadījumu šie pieprasījumi noslēdzās ar attiecīgās personas pārsūtīšanu. Jāpiebilst, ka priekšlikumā Dublinas III regulas reformai (11. lpp.) Komisija norādīja, ka 2014. gadā tikai aptuveni ceturtdaļa no pieprasījumiem, kuriem piekrita par uzņemšanu vai atpakaļuzņemšanu atbildīgā dalībvalsts, esot noslēgušies ar faktiski pārsūtīšanu (skat. šo secinājumu 12. zemsvītras piezīmi, kurā ir pilnīga atsauce uz šo dokumentu).

30 Skat. šo secinājumu 64. un 65. punktu.

31 Skat. spriedumu, 2020. gada 10. decembris, *Minister for Justice and Equality* (Starptautiskās aizsardzības pieteikums Īrijā) (C-616/19, EU:C:2020:1010, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Skat. spriedumu, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c. (C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 85. punkts) (lai iepazītos ar detalizētāku informāciju par lietām, kurās tika pieņemts šis spriedums, skat. šo secinājumu 17. punktu).

33 Kā izriet no šo secinājumu 12. punkta, šajā apsvērumā ir paredzēts, ka, “ja pieteikuma iesniedzējs iesniedz turpmāku pieteikumu, nesniedzot jaunus pierādījumus vai argumentus, [...] dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noraidīt pieteikumu kā nepieņemamu saskaņā ar *res judicata* principu” (mans izcēlums).

72. Es nešaubīgi piekrītu Komisijas vērtējumam par to, ka gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējs iesniedz turpmākus pieteikumus tajā pašā dalībvalstī, minētā tiesību norma atbilstoši *res judicata*<sup>34</sup> principam ļauj atzīt par nepieņemamu “turpmāku pieteikumu”, no kura neizrietētu vai kurā nebūtu ietverti nekādi jauni pierādījumi vai fakti saistībā ar pārbaudi, lai noteiktu, vai ir izpildīti nosacījumi, kuri tiek prasīti starptautiskās aizsardzības saņemšanai.

73. Turpretī es nepiekrītu tās tēzei, ka par iepriekšēju pieteikumu pieņemta negatīva lēmuma galīgais raksturs varētu tikt atzīts vienīgi tajā dalībvalstī, kuras administratīvā iestāde to ir pieņēmusi, un nevis arī citās dalībvalstīs. Patiesībā ne no Tiesas judikatūras, ne Dublinas III regulas un Direktīvas 2013/32 vispārējās uzbūves un mērķa neizriet, ka tam tā būtu jābūt.

74. Šajā ziņā es vispirms norādu, ka spriedumā *Ibrahim*<sup>35</sup> Tiesa norādīja, ka šīs direktīvas 33. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēta iespēja noraidīt šādu pieteikumu kā nepieņemamu arī situācijās, kad pieteikuma iesniedzējam citā dalībvalstī ir piešķirta tikai alternatīvā aizsardzība, un ne tikai gadījumā, ja pieteikuma iesniedzējam citā dalībvalstī ir piešķirts bēgļa statuss. Tā kā alternatīvās aizsardzības piešķiršana katrā ziņā ir prioritāra pār pieteikuma noraidījumu, ciktāl ar to lūdz piešķirt bēgļa statusu, manuprāt, ir jāuzskata, tāpat kā to dara Vācijas valdība, ka Tiesa būtībā jau ir paplašinājusi savstarpējas uzticēšanās principu attiecībā uz dalībvalstu pieņemtiem daļēji negatīviem lēmumiem<sup>36</sup>.

75. Turpinājumā tāda Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta interpretācija, kas ļauj dalībvalstij B atbilstoši minētajam principam un ar nosacījumu, ka tas ir paredzēts tās valsts tiesiskajā regulējumā, atzīt par nepieņemamu starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā “turpmāku pieteikumu”, tai kļūstot par atbildīgo dalībvalsti šī pieteikuma izskatīšanai, man šķiet atbilstoša tādai “turpmāka pieteikuma” definīcijai, kura ir paredzēta šīs direktīvas 2. panta q) punktā un kura ir pietiekami plaša, lai pieļautu šādu interpretāciju.

76. Visbeidzot, šis risinājums ir saskanīgs ar šajā direktīvā un Dublinas III regulā izvirzītajiem mērķiem.

77. *Pirmkārt*, tas ļauj reaģēt uz nepieciešamību novērst sekundāro pārvietošanos starp dalībvalstīm, ko šī regula un direktīva tiešā veidā tiecas novērst<sup>37</sup>.

34 Šajā ziņā ir jāprecizē, ka, lai gan *res judicata* princips attiecas uz tiesu nolēmumiem, Tiesa turklāt ir paskaidrojusi faktu, ka patvēruma politikas jomā Savienības tiesībās netiek prasīts, lai administratīvajai iestādei principā būtu pienākums pārskatīt administratīvu lēmumu, kas ir ieguvis galīgu spēku, pēc tam, kad ir beigušies saprātīgi termiņi prasības celšanai vai ir izsmelti tiesību aizsardzības līdzekļi (skat. spriedumu, 2020. gada 14. maijs, *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság*, C-924/19 PPU un C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 186. punkts).

35 Spriedums, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c. (C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 58. punkts).

36 Turklāt es uzsveru, ka ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*] secinājumos lietā X (C-213/17, EU:C:2018:434, 107. punkts), norādīja, ka dalībvalstis savstarpēji jau ir vienojušās atzīt citu dalībvalstu pieņemtus lēmumus patvēruma jomā, ja tie ir negatīvi.

37 Skat. šo secinājumu 43. un 44. punktu.

78. Attiecībā uz šo aspektu es atgādinu, ka, ja turpmāks pieteikums netiek noraidīts kā nepieņemams, pamatojoties uz Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunktu<sup>38</sup>, atbildīgā dalībvalsts var izlemt šādam pieteikumam piemērot paātrināto pārbaudes procedūru<sup>39</sup>. Attiecīgā gadījumā šis procedūras noslēgumā tā var uzskatīt pieteikumu par “acīmredzami nepamatotu”<sup>40</sup>. Turklāt tai ir iespēja, ievērojot zināmus nosacījumus, piemērot atkāpi no pieteikuma iesniedzēja tiesībām palikt tās teritorijā<sup>41</sup>.

79. Kas notiktu, ja, pieteikuma iesniedzējam iesniedzot turpmāku pieteikumu, vienīgi dalībvalsts, kas ir pieņēmusi iepriekšēju galīgu negatīvu lēmumu (proti, dalībvalsts A), varētu piemērot iepriekš minētās tiesību normas, savukārt jebkurai citai dalībvalstij, izņemot šai pēdējai dalībvalstij, būtu jāveic jauna, pilnīga pārbaude par pieteikumu, bez iespējas to izskatīt kā “turpmāku pieteikumu”? Sekas katrā ziņā būtu tādas, kā to paskaidroja Vācijas valdība, ka pēc negatīva galīgā lēmuma dalībvalstī A valstspiederīgie tiktu mudināti iesniegt vairākus identiskus pieteikumus citās dalībvalstīs, lai par viņu apstākļiem tiktu veikta jauna un pilnīga pārbaude, kura veicinātu sekundāro pārvietošanos, kas ir pretrunā gan Dublinas III regulā, gan Direktīvā 2013/32 izvirzītajiem mērķiem.

80. Šajā ziņā es precizēju, ka Tiesa nesen ir pamatojusies uz šiem pašiem Dublinas III regulas mērķiem spriedumā *Minister for Justice and Equality* (Starptautiskās aizsardzības pieteikums Īrijā)<sup>42</sup>, lai atļautu dalībvalstij, kurai ir piemērojama šī regula, bet kurai nav saistoša Direktīva 2013/32, uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu, ja pieteikuma iesniedzējam ir piešķirts alternatīvās aizsardzības statuss citā dalībvalstī.

81. *Otrkārt*, pienākums veikt jaunu pilnīgu pārbaudi par turpmākiem pieteikumiem, kas ir iesniegti citās dalībvalstīs, nevis dalībvalstī, kura ir veikusi analīzi iepriekšējo pieteikuma iesniedzēja pieteikumu, atstātu ievērojamu ietekmi uz procedūru ilgumu, lai gan Direktīvā 2013/32 ir noteikts kā būtiski svarīgs princips, ka gan dalībvalstu, gan pieteikuma iesniedzēju interesēs ir, lai lēmumi par starptautiskās aizsardzības pieteikumiem tiktu pieņemti *cik drīz vien iespējams*, neskarot pieteikumu *atbilstīgu un pilnīgu izskatīšanu*<sup>43</sup>.

82. Saistībā ar šiem mērķiem, lai pieņemtu lēmumu par turpmāku pieteikumu pieņemamību saskaņā ar Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunktu, šiem pieteikumiem vispirms saskaņā ar šīs direktīvas 40. panta 2. punktu piemēro sākotnējo pārbaudi, lai noteiktu, vai ir radušies jauni pierādījumi vai apstākļi, vai arī tos ir iesniedzis pieteikuma iesniedzējs.

83. Šajā ziņā es uzveru, ka fakts, ka dalībvalsts B, kas pati nav pieņēmusi negatīvu galīgu lēmumu par iepriekšēju tā paša pieteikuma iesniedzēja pieteikumu, veic šādu iepriekšēju pārbaudi, pats par sevi nerada sevišķas grūtības attiecībā uz pieteikuma iesniedzēja efektīvu piekļuvi piemērotai pārbaudei par viņa situāciju.

38 Tā kā tas attiecas uz pieteikumu, no kura neizriet vai kurā nav ietverti jauni pierādījumi vai fakti saistībā ar pārbaudi, lai noteiktu, vai pieteicējs atbilst nosacījumiem, kuri ir izvirzīti šīs aizsardzības saņemšanai atbilstoši Direktīvai 2011/95.

39 Skat. Direktīvas 2013/32 31. panta 8. punkta f) apakšpunktu.

40 Skat. Direktīvas 2013/32 32. panta 2. punktu.

41 Skat. Direktīvas 2013/32 41. panta 1. punktu. Es precizēju, ka, ciktāl izraidašanas lēmumi tiek savstarpēji atzīti starp dalībvalstīm (skat. Direktīvu 2001/40/EK (2001. gada 28. maijs), par tādu lēmumu savstarpēju atzīšanu, kas attiecas uz trešo valstu valstspiederīgo personu izraidašanu (OV 2001, L 149, 34. lpp.)), man šķiet, ka šo tiesību normu var piemērot ne tikai katras dalībvalsts iekšējām situācijām, bet arī pārrobežu situācijām Savienības iekšienē. Manā ieskatā minētā tiesību norma tāpat runā par labu tēzei, atbilstoši kurai “turpmāka pieteikuma” jēdziens ir plaši interpretējams un to nevar ierobežot vienīgi attiecībā uz pieteikumiem, kas ir iesniegti tajā pašā dalībvalstī, kura jau ir pieņēmusi negatīvu galīgu lēmumu.

42 Skat. spriedumu, 2020. gada 10. decembris (C-616/19, EU:C:2020:1010, 51. un 52. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra). Es atsaucos arī uz saviem apsvērumiem šajā lietā (C-616/19, EU:C:2020:648, 62. punkts), kuros es norādīju, ka Dublinas III regulas pieņemšanas kontekstā viens no svarīgākajiem un pastāvīgajiem likumdevēja mērķiem bija ierobežot trešo valstu valstspiederīgo sekundāro pārvietošanos.

43 Skat. šīs direktīvas 18. apsvērumu. Jāpiebilst, ka no minētās direktīvas 25. apsvēruma izriet, ka ikvienam patvēruma pieteikuma iesniedzējam ir jābūt efektīvai piekļuvei procedūram, tam ir jāsniedz iespēja sadarboties un piemērotā veidā sazināties ar kompetentajām iestādēm, lai tām darītu zināmus atbilstošos faktus, kas uz viņu attiecas, un saņemt pietiekamas procesuālās garantijas, lai varētu izmantot tiesības uz pieteikumu visās procesuālajās stadijās.

84. Kā uzsvēra Vācijas valdība, informācijas apmaiņa, kas ir ieviesta ar Dublinas III regulu un it īpaši šīs regulas 34. pantu, šādu pārbaudi padara par pilnībā iespējamu ikvienai dalībvalstij. Šī tiesību norma ļauj saņemt visu piemēroto, atbilstošu un saprātīgo informāciju starptautiskās aizsardzības pieteikuma pārbaudei (tostarp attiecībā uz attiecīgā iepriekšējā pieteikuma iesniegšanas datumu un vietu, procesuālo stadiju, kurā tas atrodas, pieņemtā lēmuma saturu un datumu)<sup>44</sup>.

85. Ņemot vērā šos apsvērumus, es uzskatu, ka Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkts, lasot to kopsakarā ar tās 2. panta q) punktu, nav pretrunā valsts tiesību normai, kas atļauj dalībvalstij B atzīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu kā “turpmāku pieteikumu”, ja cita dalībvalsts ir pieņēmusi negatīvu galīgo lēmumu par tā paša pieteikuma iesniedzēja iepriekšējo pieteikumu. No šādas tiesību normas tomēr ir skaidri jāizriet tam, ka dalībvalsts B var atzīt šādu pieteikumu par nepieņemamu tikai tad, ja, kā es to norādīju šo secinājumu 68. punktā, tā ir kļuvusi par atbildīgo dalībvalsti saskaņā ar Dublinas III regulā paredzētajiem vienotajiem kritērijiem<sup>45</sup>.

86. Manis piedāvātās pieejas praktiskās sekas ir tādas, ka šai dalībvalstij vienkārši tiek ļauts, tiklīdz tā kļūst par atbildīgo dalībvalsti, pamatoties uz iepriekšējo citas dalībvalsts negatīvo galīgo lēmumu un piemērot tās pašas normas, kuras būtu varējusi piemērot šī otra dalībvalsts, ja pieteikums būtu ticis iesniegts tajā<sup>46</sup>.

### 3. Starpsecinājumi

87. No visa iepriekš minētā izriet, ka saistībā ar Dublinas III regulas un Direktīvas 2013/32 kombinētu piemērošanu dalībvalstij saskaņā ar savstarpējas uzticēšanās principu ir iespējams paredzēt valsts tiesiskajā regulējumā tiesību normu, kas starptautiskās aizsardzības pieteikumu ļauj atzīt par nepieņemamu kā “turpmāku pieteikumu” šīs direktīvas 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta izpratnē, lasot to kopsakarā ar tās 2. panta q) punktu, ja šī dalībvalsts pati nav pieņēmusi galīgo lēmumu par iepriekšējā pieteikuma noraidīšanu, bet tā ir kļuvusi par atbildīgo dalībvalsti pieteikuma izskatīšanai.

88. Turpretī, kā es norādīju šo secinājumu iepriekšējā sadaļā, minētajai dalībvalstij nav šādas iespējas, ja pieteikuma iesniedzējs ir ticis faktiski izraidīts laikposmā starp iepriekšējo galīgo noraidīšanas lēmumu un viņa jauno pieteikumu.

44 Šo pašu iemeslu dēļ es uzskatu, ka fakts, ka dalībvalsts B iespēja tādā gadījumā, kā tas arī ir paredzēts Direktīvas 2013/32 42. panta 2. punkta b) apakšpunktā, veikt iepriekšējo pārbaudi, to ierobežojot vienīgi attiecībā uz rakstveida apsvērumiem, kas ir iesniegti ārpus personīgās intervijas ar pieteikuma iesniedzēju (proti, nepiešķirot personīgo interviju pieteikuma iesniedzējam), tāpat kā to varētu darīt dalībvalsts A, ja tai būtu jāveic šāds novērtējums, pats par sevi tas nerada šķēršļus. Šajā ziņā ir jāpiebilst, ka nav nozīmes tam, vai iepriekšējo veic dalībvalsts A vai dalībvalsts B, katrā ziņā šādai ir pārbaudei ir jābūt atbilstoši šīs direktīvas 12. panta 1. punktā sniegtajām garantijām.

45 Pilnīgai skaidrībai es uzsveru – kā tas izriet arī no šo secinājumu iepriekšējās apakšsadaļas –, ka Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunktam ir cits mērķis, nevis tas, kas ir “atpakaļuzņemšanas” mehānisma pamatā, atbilstoši kuram savukārt tiek pieņemts, ka dalībvalsts A joprojām ir atbildīgā dalībvalsts.

46 Katram gadījumam es precizēju, ka, ja dalībvalsts vēlas, tai, protams, ir brīvība veikt pilnu pieteikuma pārbaudi, ja vien tas ir paredzēts tās valsts tiesiskajā regulējumā. Šajā ziņā es atgādinu, ka no Direktīvas 2013/32 5. panta izriet, ka dalībvalstis var ieviest vai saglabāt labvēlīgākus procedūru standartus un ka attiecībā uz turpmākiem pieteikumiem saskaņā ar šīs direktīvas 40. panta 3. punkta otro teikumu dalībvalstis var paredzēt papildu iemeslus šādu pieteikumu izskatīšanai.

**C. Par Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta piemērojamību gadījumiem, kad pirmā patvēruma procedūra ir norisinājusies Norvēģijā**

89. Es atgādinu, ka Norvēģijas Karalisti ar Savienības migrācijas un patvēruma politiku saista tostarp Šengenas nolīgums<sup>47</sup>. Šī valsts turklāt ir piesaistīta Dublinas sistēmai un *Eurodac*<sup>48</sup>, jo Dublinas III regula ir pārņemta Norvēģijas tiesībās<sup>49</sup> atbilstoši Nolīgumam starp Savienību, Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti.

90. Norvēģijas Karalistes pievienošanās šai regulai ir pilnīga, bez īpaša režīma vai izņēmumiem.

91. Šajā ziņā ir jānorāda, ka minētā regula tika izstrādāta kontekstā, kurā varēja pieņemt, ka visas valstis, kas tajā piedalās, *neatkarīgi no tā, vai tās ir dalībvalstis vai trešās valstis*, ievēro pamattiesības, tajās iekaitot tiesības, kas izriet no Ženēvas konvencijas un tās 1967. gada protokola<sup>50</sup>, proti, neizraidīšanas principu, kā arī tiesības, kas izriet no Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas<sup>51</sup>, un tāpēc šīs valstis var savstarpēji uzticēties, ka tiks ievērotas pamattiesības, jo visas šīs valstis ir gan Ženēvas konvencijas un tās protokola, gan ECTK līgumslēdzējas puses<sup>52</sup>.

92. No tā izriet, ka Norvēģijas Karalistes dalība Dublinas sistēmā, kā to arī uzsvēra Vācijas valdība, balstās uz pieņēmumu, ka šīs trešās valsts attieksme pret starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem atbilst tādu prasību kopumam, kurām ir pakļautas dalībvalstis atbilstoši minētajiem instrumentiem.

93. Tomēr vienlaikus ir jākonstatē, ka Norvēģijas Karaliste nav pievienojusies ne Direktīvai 2013/32, ne Direktīvai 2011/95, kura saistībā ar “starptautiskās aizsardzības” konceptu paredz regulējumu diviem dažādiem aizsardzības režīmiem, proti, pirmkārt, bēgļa statusu un, otrkārt, statusu, kāds tiek iegūts ar alternatīvo aizsardzību.

94. Šajā ziņā ir jānorāda, ka atbilstoši tam, kas izriet no Direktīvas 2011/95 6. un 33. apsvēruma, alternatīvās aizsardzības mērķis ir papildināt Ženēvas konvencijā paredzēto bēgļu aizsardzību<sup>53</sup>, kuru kopējā Eiropas patvēruma sistēmā turklāt ir paredzēts piemērot pilnīgi un visaptveroši<sup>54</sup>.

95. Jāpiebilst, ka Direktīvas 2013/32 10. panta 2. punktā ir paredzēts, ka, izskatot starptautiskās aizsardzības pieteikumus, atbildīgā iestāde *vispirms* nosaka, vai pieteikuma iesniedzēji ir *kvalificējami kā bēgļi*, un, ja nē, tad nosaka, vai pieteikuma iesniedzēji ir tiesīgi saņemt *alternatīvo aizsardzību*.

96. Tādējādi, ja dalībvalsts noraida starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tas nozīmē, ka tā ir ne tikai pārbaudījusi, vai ieinteresētā persona varētu saņemt bēgļa statusu, bet arī, vai tā nebūtu varējusi iegūt statusu, kas piešķir alternatīvo aizsardzību.

47 Saskaņā ar Protokola, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā, kas Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam ir pievienots ar Amsterdamas līgumu, 6. panta pirmo daļu, 1999. gada 18. maijā tika noslēgts nolīgums starp Eiropas Savienības Padomi, Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par šo valstu asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā (OV 1999, L 176, 36. lpp.). Skat. arī Padomes Lēmumu 2000/777/EK (2000. gada 1. decembris) par Šengenas *acquis* piemērošanu Dānijā, Somijā un Zviedrijā, kā arī Islandē un Norvēģijā (OV 2000, L 309, 24. lpp.).

48 Attiecībā uz Norvēģijas Karalistes pievienošanos *Eurodac* es atsaucos uz Nolīguma starp Eiropas Savienību, Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti 1. panta 5. punktu, kura atbilstošās normas es citēju šo secinājumu I.A sadaļā.

49 *Lov av 17. desember 2013 nr. 132. om endringer i utlendingsloven (gjennomføring av Dublin III-forordningen)* (Likums, ar kuru groza Imigrācijas likumu (Dublinas III regulas īstenošana), 2013. gada 17. decembris) stājās spēkā 2014. gada 1. janvārī.

50 Konvencija par bēgļa statusu, kas parakstīta Ženēvā 1951. gada 28. jūlijā (*Recueil des traités des Nations unies* [Apvienoto Nāciju Organizācijas nolīgumu krājums], 189. sējums, 150. lpp., Nr. 2545 (1954)), stājusies spēkā 1954. gada 22. aprīlī. Šī konvencija ir papildināta ar 1967. gada 31. janvārī Ņujorkā noslēgto Protokolu par bēgļa statusu (turpmāk tekstā – “1967. gada protokols”), kas ir stājies spēkā 1967. gada 4. oktobrī (turpmāk tekstā – “Ženēvas konvencija”).

51 Parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī (turpmāk tekstā – “ECPAK”).

52 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 23. janvāris, M.A. u.c. (C-661/17, EU:C:2019:53, 83. punkts un tajā minētā judikatūra). Skat. arī Dublinas III regulas 32. un 39. apsvērumu.

53 Skat. spriedumu, 2018. gada 13. septembris, *Ahmed* (C-369/17, EU:C:2018:713, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

54 Saskaņā ar LESD 78. panta 1. punktu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 18. pantu.



97. Ir taisnība, ka šāda pārbaude nav jāveic Norvēģijas Karalistes kompetentajām iestādēm atbilstoši minētajai direktīvai. Tomēr Norvēģijas tiesiskajā regulējumā<sup>55</sup> ir paredzēts, ka “bēgļa” statusu var iegūt ne tikai Ženēvas konvencijā definētās personas, bet arī personas, kam pastāv “patiesi draudi, ka tām tiks piemērots nāves sods, tās tiks pakļautas spīdzināšanai vai necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei vai sodiem, tām atgriežoties savā izcelsmes valstī”, proti, personām, kas var saņemt alternatīvo aizsardzību Savienībā.

98. Turklāt, kā es saprotu Norvēģijas Karalistē piemērojamo procedūru, pirms galīgās starptautiskās aizsardzības pieteikuma noraidīšanas kompetentā Norvēģijas iestāde<sup>56</sup> pārbauda, ne tikai to, vai attiecīgajai personai ir piemērojama Ženēvas konvencija, bet arī, vai uz to attiecas kāda no šī patiesā apdraudējuma situācijām<sup>57</sup>.

99. Šādā kontekstā un pieņemot, ka pārbaude, kuru šajā trešā valstī piemēro starptautiskās aizsardzības pieteikumam, garantē attiecīgajai personai aizsardzības līmeni, kas ir vismaz tikpat augsts kā tas, kurš ir noteikts dalībvalstīm atbilstoši Direktīvai 2011/95, tomēr tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai, es uzskatu, ka fakts, ka negatīvais galīgais lēmums par iepriekšēju pieteikuma iesniedzēja pieteikumu ir ticis pieņemts minētajā trešā valstī, pats par sevi neliedz tādi dalībvalstij kā Vācijas Federatīvā Republika atzīt par nepieņemamu tā paša pieteikuma iesniedzēja iesniegtu “turpmāku pieteikumu” saskaņā ar Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunktu.

100. Šo secinājumu nevar atspēkot ar Komisijas argumentāciju, atbilstoši kurai šāda Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta interpretācija neesot iespējama, ņemot vērā faktu, ka šīs tiesību normas tekstā esot tieša atsauce uz Direktīvu 2011/95, un no tā izrietot, ka minētās tiesību normas piemērošanai ir atbilstoši ņemt vērā tikai galīgos lēmumus, kas ir pieņemti, pamatojoties uz šo direktīvu, proti, tikai dalībvalstu pieņemtos lēmumus.

101. Patiesībā atsauce uz direktīvu 2011/95 ir arī Dublīnas III regulas 2. panta d) punktā, kurā tiek sniegta jēdziena “starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšana” definīcija, tomēr tas nekādi nav šķērslis tam, lai Norvēģijas Karaliste tiktu pielīdzināta “dalībvalstij” šīs regulas piemērošanas vajadzībām.

102. Noslēgumā es uzsveru, ka iesniedzējtiesas uzdotais jautājums Tiesai ir vienīgi par to, lai noskaidrotu, vai dalībvalsts atbilstoši Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta d) apakšpunktam šādos apstākļos var atzīt pieteikumu par nepieņemamu, neņemot jautājumu par to, vai pretējā gadījumā tādu pašu izskatīšanu varētu piemērot turpmākiem pieteikumiem, kas ir iesniegti Norvēģijā pēc tam, kad dalībvalsts ir pieņēmusi negatīvu galīgo lēmumu.

55 Konkrētāk skat. *Lov av 15. Mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her* (2008. gada 15. maija Likuma par ārvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos Norvēģijas Karalistē) 28. panta 1. punkta a) un b) punktu.

56 Kompetentā iestāde ir Norvēģijas Karalistes *Utlendingsdirektoratet* (Ārvalstnieku direktorāts).

57 Kā izriet no šo secinājumu 97. punkta, Norvēģijas tiesiskajā regulējumā ir paredzēts, ka bēgļa statusu piešķir gan personām, kas ir minētas Ženēvas konvencijā, gan arī tām, “kam pastāv patiesi draudi, ka tām tiks piemērots nāves sods, tās tiks pakļautas spīdzināšanai vai necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei vai sodiem, tām atgriežoties savā izcelsmes valstī”. Manuprāt, tas nozīmē, ka par katru starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kuru iesniedz Norvēģijā, kompetentā iestāde pārbauda, vai attiecīgajai personai ir piemērojama vienai vai otram no šīm kategorijām (šajā nozīmē skat. arī Imigrācijas dienesta praktisko vadlīniju 3.2. un 3.3. punktu, kas ir pieejamas šajā tīmekļvietnē: <https://www.udiregelverk.no/en/documents/udi-guidelines/udi-2010-071/udi-2010-071v1/>). Jāpiebilst, ka *Prop 90 L “Endringer i utlendingsloven mv. (innstramninger II)”* [likumprojekts “Grozījumi ārvalstnieku likumā (nosacījumu pastiprināšana II)” (2015-2016), 6.1. pants], tika izteikts priekšlikums Norvēģijas tiesiskā regulējuma vienādošanai ar Savienības tiesībām paredzēt jaunu tiesību normu, kas piešķir alternatīvo aizsardzību, nevis bēgļa statusu personām, kam pastāv “patiesi draudi”. No šī priekšlikuma, ko Norvēģijas likumdevējs nepieņēma, izriet, ka Norvēģijas piešķirtais aizsardzības līmenis pašlaik ir augstāks nekā tas, kurš ir piešķirts ar Direktīvu 2011/95 paredzēto dubulto režīmu.

#### IV. Secinājumi

103. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, es piedāvāju Tiesai uz *Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht* (Šlēsvigas-Holšteinas Administratīvā tiesa, Vācija) uzdoto prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, 33. panta 2. punkta d) apakšpunkts, to lasot kopsakarā ar šīs direktīvas 2. panta q) punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka starptautiskās aizsardzības pieteikumu nevar atzīt par nepieņemamu “turpmāku pieteikumu”, ja pieteikuma iesniedzējs pirms tā iesniegšanas ir ticis izraidīts uz savu izcelsmes valsti.